

Sygn. akt V CSK 336/15

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lutego 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marian Kocon (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Barbara Myszka

SSN Monika Koba

w sprawie z powództwa Z. S.

przeciwko MT S. Spółce Jawnej w T.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 3 lutego 2016 r.,

skargi kasacyjnej powódki od postanowienia Sądu Apelacyjnego

z dnia 21 kwietnia 2015 r.,

**uchyla zaskarżone postanowienie i sprawę przekazuje Sądowi
Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania oraz orzeczenia o
kosztach postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 21 kwietnia 2015 r. uchylił wyrok Sądu Okręgowego w K. zasądzający od pozwanej spółki jawnej na rzecz powódki kwotę 157200 zł z odsetkami, i umorzył postępowanie. U podłoża tego rozstrzygnięcia legło ustalenie, że pozwana została wykreślona z rejestru przedsiębiorców oraz stwierdzenie, iż brak jest jej następcy prawnego.

Skarga kasacyjna powódki - oparta na obu podstawach z art. 398³ k.p.c. - zawiera zarzut naruszenia art. 355 § 1, 233 k.p.c., art. 553 § 1 k.s.h., i zmierza do uchylenia tego postanowienia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na wstępie trzeba zauważyć, że Sąd drugiej instancji nie ustalił przyczyny wykreślona pozwanej spółki z rejestru przedsiębiorców będącej okolicznością kluczową z punktu widzenia oceny zaskarżonego postanowienia.

Podług skarżącej przyczyną wykreślenia pozwanej spółki z rejestru przedsiębiorców było przekształcenie tej spółki w spółkę z o.o. spółkę komandytową - akcyjną. Gdyby w rzeczywistości miało miejsce owo przekształcenie, to trafny byłby zarzut skarżącej, że Sąd Apelacyjny nie rozważył wynikających z art. 553 § 1 k.s.h. konsekwencji prawnych związanych z tym zdarzeniem. W myśl tego przepisu, spółce przekształconej przysługują wszystkie prawa i obowiązki spółki przekształcanej. Przepis ten wprowadza zasadę kontynuacji. W wyniku przekształcenia dochodzi jedynie do zmiany organizacyjno-prawnej struktury spółki przy zachowaniu tożsamości podmiotu. Dokonanie przekształcenia jest neutralne dla praw i obowiązków, a przekształcana spółka cały czas pozostaje ich podmiotem. Oznacza to, że treść stosunków prawnych łączących spółkę z podmiotami trzecimi nie ulega zmianie. Można się więc posłużyć określeniem, że zachodzi ciągłość bytu spółki, a tym samym nie zmienia się sytuacja jej wierzycieli.

W przypadku gdyby przyczyną wykreślenia pozwanej z rejestru przedsiębiorców było jej rozwiązanie uchwałą wspólników, to zasadą wynikającą wprost z kodeksu spółek handlowych jest rozwiązanie spółki jawnej po

przeprowadzeniu likwidacji. Zasada ta doznaje jednak wyjątku na podstawie art. 67 § 1 k.s.h., który przewiduje możliwość odstąpienia od likwidacji spółki, jeżeli wspólnicy uzgodnili inny sposób zakończenia jej działalności. Uzgodnienie innego sposobu zakończenia działalności powinno nastąpić niezwłocznie po zaistnieniu przesłanki rozwiązania spółki, nie później niż przed podjęciem postępowania likwidacyjnego. Niepodobna interpretować art. 67 § 1 k.s.h. w sposób, który - jak można mniemać - legł u podłoża zaskarżonego postanowienia, że gdy wspólnicy uchwalą jedynie rozwiązanie spółki bez przeprowadzenia likwidacji, to nie ma jej następców prawnych. Tymi następcami są bowiem, jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 lipca 2009 r., II CSK 134/09 (OSNC-ZD z 2010, nr 1, poz. 20, vide też: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2005 r. II CK 275/2005, OSN 2006, nr 11, poz. 126), wspólnicy, którzy podjęli taką uchwałę. Przeto ustanie bytu prawnego spółki wskutek rozwiązania nie zmienia sytuacji jej wierzycieli, gdyż w takiej sytuacji wspólnicy, którzy postanowili o jej rozwiązaniu bez przeprowadzenia likwidacji stają się zobowiązanymi w miejsce spółki.

Skoro Sąd Apelacyjny powyższego nie miał na uwadze zaskarżone postanowienie nie mogło się ostać. Z tych przyczyn orzeczono, jak w postanowieniu.